

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/20797-7/20799, } G.K. 37
7/20801, 7/20803 }

7/20937, 7/20941 → G.K. 43
7/21239-7/21240, 7/21244 → G.K. 4
15.01.2020

Sayı : 72416558-610-E.49414

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 01.11.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.559334,,
b) 12.11.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.561321,,
c) 15.11.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.565321 sayılı yazılarınız.

İlgi yazılarınız ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazılanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (19 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Cumhuriyet Bulvarı No:4 B Blok 06050 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 80 00 Belge Geçer No: (312) 470 51 30
<http://sgb.kultur.gov.tr> soruonergeleri@kultur.gov.tr

Bilgi için:Abdurrahim YAMANKILIÇ
Memur
Telefon No:(312) 470 50 49

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ'NÜN
7/20803 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP

Bakanlığımız ilgili kurumu olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'ndan
alınan yazıda;

15.11.2019 tarihi itibarıyla 2019 yılı içerisinde Radyo Televizyon Üst Kuruluna 125 adet kamu spotu başvurusu yapılmış olup bunların 84'ü doğrudan, 7'si ise şartlı olarak kabul edilmiştir. 2 başvuru Üst Kurul kararıyla 28 başvuru ise muhtelif nedenlerle (süre uygunsuzluğu, yapım kalitesi yetersizliği, ilgili bakanlıklardan görüş alınması vb.) doğrudan reddedilmiştir. 4 adet başvuru ile ilgili işlemler ise devam etmektedir. Yine 2019 yılı içerisinde 32 adet zorunlu yayın başvurusu yapılmış olup bunların 23'ü kabul edilmiştir. 4 adet başvuru ile ilgili muhtelif nedenlerle (mükerrer veya geç başvuru) işlem yapılmamıştır. 1 adet başvuru yazışma usullerine aykırı olduğu gerekçesiyle Üst Kurul tarafından, 1 adet başvuru ise başvuran kurumun zorunlu yayın yetkisi olmadığından doğrudan İzleme ve Değerlendirme Dairesi tarafından reddedilmiştir. 3 adet başvuru ile ilgili işlemler ise devam etmektedir. Kamu spotu ve zorunlu yayınların hangi kurum tarafından hazırlandığı, içeriğinin ne olduğu gibi bilgiler kamuoyuna açık bir şekilde <https://www.rtuk.gov.tr/kamu-spotlari-3717> sayfasında düzenli olarak paylaşılmakta olup talep edilen bilgilere RTÜK resmi internet sitesinin ilgili bölümünden ulaşılabilmektedir.

Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında yayıncı kuruluşlar reklam, tele-alışveriş, bant reklam ve kamu spotları için logo kullanmaktadırlar. Zorunlu kamu spotları için de "zorunlu yayın" logosu Yönetmelik ekinde belirtildiği görünümde, yazı stiline, büyüklüğünde ve konumunda kullanılmaktadır. Tüm bu logo kullanımları izleyicileri yayın hizmeti hakkında bilgilendirmek amacı taşımaktadır. Bunun dışında yayıncı kuruluşların uymaları gereken azami ticari iletişim sürelerinin Radyo Televizyon Üst Kurulunu tarafından kullanılan bilgi işlem sistemleri tarafından tespiti için de bu tür logoların kullanılması gerekmektedir. Mevzuat kapsamında yayınlanması zorunlu tutulan bu tür filmlerin reklam sürelerinden sayılmasının önüne geçilmesi amacıyla kullanılan zorunlu ifadesi yerine başka bir ifade kullanılması talebi içeren görüşler gerek yayıncı kuruluşlarla gerçekleştirilen toplantılarda gerekse de Üst Kurula çeşitli yollardan ulaşan izleyici bildirimleri ile tespit edilmiştir.

Mevzuat incelendiği zaman "zorunlu yayın" teriminin tanımının hiçbir kanunda düzenlenmediği; tanımı dışında kullanımının ise 7062 sayılı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 7179 sayılı Asker alma Kanunu ile sınırlı olduğu görülecektir. Seçimlere katılma ve askerlik gibi temel vatandaşlık görevleri kapsamında belirli zamanlarda mutlak olarak yayınlanan bu tür resmi kamu hizmet duyurularına atıf yapan bu zorunluluk dışında hâlihazırda hiçbir Kanunda doğrudan "zorunlu yayın" terimine ve uygulamasına atıf yapılmamıştır. 4207 sayılı

Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğüne ilişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanununda yayınlanması mecburi tutulan bu tür zorunlu kamu hizmeti duyurulan "...yayınlar yapmak zorundadır." ifadesi ile hüküm altına alındığı görülecektir. Kanunların özünde ifade edilmek istenilen zorunlu kamu hizmeti duyurularının, kanunların lafzında ortak bir terimle karşılanmadığı göz önüne alındığında bu tür zorunlu yayınların uygulanmasında kullanılması gereken logolar hakkında yapılacak bir yönetmelik değişikliğinin hiçbir kanunla çelişmeyeceği değerlendirilmektedir.

Radyo Televizyon Üst Kurulunun zorunlu yayınların seçiminde yayın hizmeti ilkelerine aykırılığın tespiti dışında bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır. İlgili kanununda belirtilen kurum ve kuruluş tarafından hazırlanan ve Üst Kurula gönderilen spot filmler eğer zorunlu yayın kapsamındaki bir konudaysa Üst Kurul kararıyla yayıncı kuruluşlara bildirilmektedir. Bu bağlamda zorunlu yayın terimi ve logosu yerine kullanılması önerilen öncelikli yayınların yayıncı kuruluşlara bildirilmesi sürecinde herhangi bir öncelik seçimi yapılmamaktadır. Zorunlu yayınların hangi konularda hazırlanabileceği, hangi kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanacağı, hangi kamu kurumunun onayı ile Üst Kurula bildirileceği 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğüne İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun, 7179 sayılı Asker alma Kanununda yer alan ilgili hükümlere göre düzenlenmiştir. Buna göre Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun hangi kuruluşun zorunlu yayın talebini önceleyeceğine dair bir uygulamaya iş akışında yer verilmemektedir. öncelikli yayın terimi ve logosu zorunlu yayın logosu yerine kullanılacak olup bugüne kadar süregelen uygulamada ise herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

23-26 Ağustos 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan Malazgirt Zaferi Anma Etkinliklerinin kamuoyuna tanıtılması amacıyla Okçular Vakfı tarafından hazırlanan üç adet spot film Üst Kurulun 21/08/2019 tarihli ve 2019/34 sayılı toplantısında alınan 46 numaralı kararıyla kamu yararına yönelik spot film olarak kabul edilmiş ve adı geçen spotların yayın kuruluşlarında yayınlanmasının önerilmesine karar verilmiştir. Mezkur spot filmler 6112 sayılı Kanun'un 10. Maddesinin 5. Fıkrasında geçen "Ücretsiz yayınlanan ve Üst Kurul tarafından tavsiye edilen kamu hizmeti duyuruları reklam sürelerine dün edilmez" hükmü ile Kamu Spotları Yönergesinin ilgili hükümleri kapsamında kamu spotu olarak yayınlanmak üzere yayıncı kuruluşlara tavsiye edilmiştir. Tavsiye kararı verilen bu spot filmlerin yayıncı kuruluşlar tarafından yayınlanma zorunluluğu bulunmamaktadır. Dolayısıyla spot filmlerin soruda adı geçen ve zorunlu yayın yapma yükümlülüğü doğuran hiçbir Kanun kapsamında yayınlanması mecburi tutulmamıştır.

